Evropski parlament
2024-2029

Odbor za zunanje zadeve

2025/2083(INI)

2.5.2025

OSNUTEK POROČILA

o politični strategiji EU za Latinsko Ameriko
(2025/2083(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Davor Ivo Stier

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽITEV 7

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE 8

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o politični strategiji EU za Latinsko Ameriko
(2025/2083(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti naslova V o zunanjem delovanju EU,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. aprila 2025 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2024[1],

– ob upoštevanju svojih resolucij o Venezueli, zlasti resolucije z dne 21. januarja 2025 o razmerah v Venezueli po uzurpaciji predsedniškega položaja 10. januarja 2025[2] in resolucije z dne 19. septembra 2024 o razmerah v Venezueli[3], o Kubi, zlasti resolucije z dne 12. julija 2023 o stanju glede sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju med EU in Kubo glede na nedavni obisk visokega predstavnika na otoku[4] ter resolucije z dne 19. septembra 2024 o primeru Joséja Daniela Ferrerja Garcíe na Kubi[5], in o Nikaragvi, zlasti resolucije z dne 13. februarja 2025 o represiji, ki jo izvaja režim Ortega-Murillo v Nikaragvi, zlasti nad zagovorniki človekovih pravic, političnimi nasprotniki in verskimi skupnostmi[6],

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 7. junija 2023 z naslovom Nova agenda za odnose med EU ter Latinsko Ameriko in Karibi (JOIN(2023)0017),

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 1. decembra 2021 z naslovom Strategija Global Gateway (JOIN(2021)0030),

– ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN ES-11/1 z dne 2. marca 2022 o agresiji proti Ukrajini,

– ob upoštevanju Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja in Pariškega sporazuma, ki je bil 12. decembra 2015 sprejet na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC,

– ob upoštevanju izjave z vrha EU-Skupnost latinskoameriških in karibskih držav (CELAC) leta 2023, ki je potekal 17. in 18. julija 2023 v Bruslju,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za razvoj,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0000/2025),

---

[1] Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0057.
[2] UL C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
[3] UL C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
[4] UL C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
[5] UL C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
[6] UL C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

A. ker imajo EU ter države Latinske Amerike in Karibov (LAK) dolgotrajne zgodovinske, kulturne in gospodarske povezave, ki tvorijo naravno zavezništvo, utemeljeno na demokraciji, človekovih pravicah in večstranskem sodelovanju;

B. ker se sodelovanje med obema regijama dodatno krepi z močnimi dvostranskimi odnosi in tesnejšimi interakcijami s podregionalnimi subjekti, kot so Mercosur, Andska skupnost, CARICOM/CARIFORUM in Pacifiška zveza;

C. ker EU in države LAK skupaj predstavljajo tretjino prebivalstva članic Organizacije združenih narodov in približno 21 % svetovnega BDP;

D. ker je večstranski red, ki temelji na pravilih in na katerem temeljita mir in blaginja v zadnjih 80 letih, vse bolj ogrožen zaradi avtokracij po vsem svetu;

E. ker ruska vojaška agresija proti Ukrajini pomeni očitno kršitev mednarodnega prava in ogroža globalno varnost ter zahteva usklajeno stališče s strani demokratičnih partnerjev, vključno s tistimi v državah LAK;

F. ker so zunanji akterji, zlasti Kitajska, Rusija in Iran, poglobili svoj odtis v državah LAK, pri čemer Peking razširja naložbe v infrastrukturo, Moskva krepi svojo diplomatsko in varnostno prisotnost, Teheran pa povečuje obveščevalne dejavnosti v regiji;

G. ker se z ukrepi, ki jih je sprejela Trumpova administracija ZDA, preoblikuje svetovna geopolitična dinamika, kar predstavlja izzive za strateško partnerstvo med EU in državami LAK ter priložnosti za njegovo prenovo v letu 2025;

H. ker bo vrh EU-CELAC novembra 2025 v Kolumbiji ključna priložnost za ponovno potrditev zavezanosti EU državam LAK in dokaz, da je Evropa zanesljiva partnerica;

Geopolitični pomen političnega dialoga med EU ter državami LAK

1. priznava globoke zgodovinske, kulturne in gospodarske vezi med EU ter državami LAK, ki niso le temelj naravnega zavezništva, temveč tudi temelj močnega in trajnega partnerstva po izbiri;

2. ugotavlja, da se je delovanje EU v tej regiji v zadnjih desetletjih zmanjšalo, s čimer je bila ustvarjena praznina za naraščajoči vpliv Kitajske, Rusije in Irana;

3. priznava, da je nujno obnoviti in razviti odnose med EU ter državami LAK v odziv na nastajajoče geopolitične spremembe, podnebne spremembe, tehnološki napredek in vse večje neenakosti;

4. poziva EU in njene države članice, naj okrepijo diplomatska prizadevanja v regiji za spodbujanje večjega zbliževanja med EU ter državami LAK pri ključnih zunanjepolitičnih vprašanjih, vključno z odločnejšim stališčem do ruske vojaške agresije proti Ukrajini;

5. spodbuja tesnejše sodelovanje med EU in državami LAK na mednarodnih forumih za spodbujanje in obrambo večstranskega svetovnega reda, mednarodnega prava ter spoštovanja demokracije in človekovih pravic;

6. je zaskrbljen zaradi demokratičnega nazadovanja v državah LAK od leta 2019 ter obsoja režime v Nikaragvi, na Kubi in v Venezueli, ki so med najbolj avtoritarnimi na svetu; želi spomniti, da režim v Nikaragvi ohranja tesne vezi z drugimi avtokratskimi režimi, kot so tisti v Iranu in Venezueli ter na Kubi; obsoja sistematične kršitve in zlorabe človekovih pravic, ki jih izvaja kubanski režim; ostro obsoja in v celoti zavrača volilne goljufije, ki jih je organiziral venezuelski režim, ter zahteva, naj Madurova vlada preneha z represivno politiko ter napadi na civilno družbo in opozicijo;

Gospodarsko sodelovanje

7. pozdravlja trdno gospodarsko in trgovinsko partnerstvo med EU ter državami LAK, ki temelji na skupnih interesih za spodbujanje trajnostne rasti, krepitev gospodarske odpornosti in zmanjšanje prekomerne odvisnosti prek raznolikih trgovinskih odnosov;

8. poudarja, da je EU največja vlagateljica v državah LAK in tretja največja trgovinska partnerica;

9. se zaveda goste mreže sporazumov med obema regijama in poudarja temeljni geopolitični pomen sprejemanja novih in ambicioznejših sporazumov ter partnerstev;

10. pozdravlja podpis naprednega okvirnega sporazuma med EU in Čilom ter poziva k njegovi hitri in popolni ratifikaciji; pozdravlja zaključek pogajanj o partnerskem sporazumu med EU in Mercosurjem ter o globalnem sporazumu med EU in Mehiko in poziva k njunemu hitremu podpisu in ratifikaciji;

Sodelovanje med EU ter državami LAK v okviru pobude Global Gateway

11. poudarja, da EU največ prispeva k razvojnemu sodelovanju v državah LAK, ter poziva EU in njene države članice, naj izkoristijo pomembne pobude, kot je strategija Global Gateway, za povečanje naložb v države LAK, in zagotovijo, da bo EU ostala močna in konkurenčna partnerica teh držav glede na vse večjo prisotnost Kitajske v regiji;

Sodelovanje na področju varnosti

12. izraža zaskrbljenost zaradi povečanja organiziranega kriminala in trgovanja z drogami v državah LAK ter rekordnih količin prepovedanih drog, ki se iz te regije tihotapijo v EU; poudarja, da je treba okrepiti večstransko sodelovanje v boju proti tem grožnjam s pobudami, kot sta partnerstvo med EU državami in LAK na področju pravosodja in varnosti ter EL PAcCTO 2.0;

13. poudarja pomen strateškega sodelovanja med notranjimi in/ali varnostnimi ministri držav članic EU ter ministri z odgovornostjo za varnostne zadeve v državah članicah latinskoameriškega Odbora za notranjo varnost in krepitve operativnega sodelovanja na področju odkrivanja in pregona med EU in državami LAK;

14. pozdravlja prizadevanja za okrepitev regionalnega varnostnega sodelovanja, širitev latinskoameriškega Odbora za notranjo varnost in ustanovitev AMERIPOLA kot formaliziranega organa kazenskega pregona, ki omogoča čezmejno usklajevanje;

15. poudarja, da je treba obravnavati temeljne vzroke organiziranega kriminala, vključno s korupcijo, slabim upravljanjem in socialno neenakostjo, ter se zavzema za pristop, ki bi združeval kazenski pregon z dolgoročnimi socialnimi politikami;

Pravosodje, človekove pravice in pravna država

16. pozdravlja stalno sodelovanje med EU in državami LAK pri ohranjanju demokracije, človekovih pravic in dobrega upravljanja, pri čemer imajo misije EU za opazovanje volitev ključno vlogo pri podpiranju poštenih volitev in zagotavljanju preglednosti;

Parlamentarno sodelovanje

17. pozdravlja poglobitev parlamentarnega sodelovanja med EU in državami LAK, zlasti prek evro-latinskoameriške parlamentarne skupščine, ki spodbuja dialog o ključnih vprašanjih, kot so trgovina, varnost in trajnostni razvoj;

18. poudarja ključno vlogo parlamentarne diplomacije pri krepitvi dvoregionalnih odnosov, s tem da omogoča neposredni dialog z nacionalnimi in regionalnimi parlamenti;

Priporočila za vrh EU-CELAC novembra 2025

19. pozdravlja srečanje EU-CELAC leta 2023 in izvajanje pobud v okviru časovnega načrta EU-CELAC za obdobje 2023–2025; v zvezi s tem poudarja, da je treba na vrhu leta 2025 sprejeti nov in ambiciozen načrt, ki bo dodatno okrepil partnerstvo in upošteval najboljše prakse;

20. poziva strani, naj na vrhu novembra 2025 ponovno potrdijo svojo skupno zavezanost multilateralizmu in miru;

21. poziva vse strani, naj odločno obsodijo sedanjo rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, zlasti vse njene resne kršitve mednarodnega prava in mednarodnega humanitarnega prava;

22. meni, da je pomembno, da se EU in države LAK dogovorijo o skupnem spodbujanju globalnih zelenih pobud, kot so pogajanja o mednarodni pogodbi za preprečevanje onesnaževanja s plastiko;

23. spodbuja nadaljnje tesno sodelovanje na digitalnem področju preko digitalnega zavezništva EU-LAK, za spodbujanje na ljudi osredotočene digitalne preobrazbe v obeh regijah;

24. ponovno poziva k večji poglobitvi dvoregionalnega sodelovanja v boju proti organiziranemu kriminalu in trgovanju z drogami;

°

° °

25. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

OBRAZLOŽITEV

V vlogi poročevalca o tej pomembni pobudi z veseljem predstavljam poročilo, ki odraža obnovljeno in strateško vizijo partnerstva Evropske unije z Latinsko Ameriko in Karibi. Poročilo prihaja v času korenite geopolitične preobrazbe, v kateri so naše skupne demokratične vrednote, zavezanost multilateralizmu in spoštovanje mednarodnega prava vse bolj ogroženi zaradi vzpona avtokratskih režimov in svetovne nestabilnosti.

Evropska unija ter Latinska Amerika in Karibi so naravni zavezniki. Povezujejo nas globoke zgodovinske, kulturne in gospodarske vezi, kar pa je še pomembneje, naša skupna predanost demokraciji, človekovim pravicam in mednarodnemu sodelovanju, ki temelji na pravilih. Vendar je bilo kljub tem temeljem delovanje EU v regiji v zadnjih desetletjih nezadostno, kar ustvarja prostor za širjenje vpliva drugih globalnih akterjev – zlasti Kitajske, Rusije in Irana.

V tem poročilu se zato poziva k odločnemu in proaktivnemu ponovnemu sodelovanju. Poročilo poziva EU, naj okrepi diplomatska prizadevanja, spodbuja gospodarska partnerstva ter poglobi sodelovanje na področju varnosti, pravosodja in digitalne preobrazbe. Poudarja tudi pomen pobude Global Gateway za povečanje naložb in krepitev prisotnosti EU kot konkurenčne in zanesljive partnerice v regiji. V zvezi s tem sta sklenitev in ratifikacija sporazuma med EU in Mercosurjem temeljnega geopolitičnega in gospodarskega pomena za oživitev dvoregijskih vezi.

Poudarjamo, da je moramo ostati enotni glede ključnih vprašanj zunanje politike, zlasti pri zagovarjanju mednarodnega reda, ki temelji na pravilih. To vključuje jasno in usklajeno stališče v odziv na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini ter obsodbo dejanj avtoritarnih režimov v Nikaragvi, na Kubi in v Venezueli.

Hkrati poudarjamo bistveno vlogo parlamentarne diplomacije in pričakujemo, da bo vrh EU-CELAC novembra 2025 ključna priložnost za ponovno potrditev naše zavezanosti sodobnemu, na vrednotah temelječemu partnerstvu, ki bo koristilo obema regijama.

Skratka, to poročilo odraža poziv k ukrepanju: stremi k temu, da bi presegli retoriko in zagotovili, da odnosi med EU ter Latinsko Ameriko in Karibi postanejo resnično partnerstvo – ambiciozno, uravnoteženo in utemeljeno na skupnih načelih.

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalec izjavlja, da je pri pripravi osnutka poročila prejel prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
EU-LAC group

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalca.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, poročevalec izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanil z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.